

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy na rok szkolny 2019/2020

Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U 2015. poz. 2156 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U 2006 nr 97, poz. 674 ze zm.);*
- *Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.;*
- *Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.;*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. –Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r., poz. 59);*
- *Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487);*
- *Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 783).*
- *Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957);*
- *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstaw programowych wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2017r., poz. 356);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz.214).*
- *Statut Publicznej Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy;*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego poz. 1675;*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591, oraz z 2018 r. poz. 1647, z 2019 poz. 323).*

Wstęp

Program wychowawczo - profilaktyczny realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program ten określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników diagnozy zagrożeń szkolnych ze wskazaniem słabych i mocnych stron sytuacji wychowawczej za rok szkolny 2018/2019,
- wniosków do pracy dydaktyczno-wychowawczej na rok szkolny 2019/2020,
- ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2018/2019,
- wniosków i analiz z prac zespołów zadaniowych, przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- uwag, spostrzeżeń, oczekiwań i wniosków nauczycieli, uczniów oraz rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski),

- *współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),*
- *współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.*

1. MISJA I WIZJA SZKOŁY

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, która:

- *Zapewnia wszechstronny rozwój osobowości uczniów.*
- *Wspomaga rodzinę w procesie wychowania.*
- *Gwarantuje nauczanie przez wysoko wykwalifikowaną kadre, opierającą współpracę z uczniami i rodzicami na zasadzie partnerstwa.*
- *Jest przyjazna dla ucznia, rodziców i nauczycieli.*

WIZJA SZKOŁY

Pragniemy, żeby w naszej szkole panowała atmosfera przyjaźni i wzajemnej akceptacji. Dokładamy wszelkich starań, aby uczeń czuł się pewnie i bezpiecznie.

Każde dziecko robi COŚ dobrze, w każdym dziecku jest COŚ dobrego. Trzeba tylko to COŚ odkryć i rozwijać – Nauczyciel to poszukiwacz talentów.

Chcemy:

- ✓ *pomagać uczniom we wszechstronnym rozwoju,*
- ✓ *łączyć życzliwość ze stanowczością wymagań,*
- ✓ *zapewnić sprawiedliwość i równość szans,*
- ✓ *wdrażać do samodzielności i aktywności,*
- ✓ *uczyć kreatywnego myślenia,*
- ✓ *zapewnić bezpieczeństwo, przyjaźń i radość uczenia się.*

Chcemy: *poprzez oddziaływania dydaktyczne, wychowawcze i środowiskowe dążyć, aby absolwent opuszczający mury placówki był człowiekiem, który będzie:*

- ✓ *miał poczucie własnej godności,*
- ✓ *człowiekiem asertywnym,*
- ✓ *umiał odróżniać dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości,*
- ✓ *szanował wielowiekowe dziedzictwo kulturowe,*
- ✓ *otwarty na innych, tolerancyjny, szczerzy i życzliwy,*
- ✓ *dbał o godność, zdrowie własne i otoczenia,*
- ✓ *sprawiedliwy i odpowiedzialny,*
- ✓ *rozważny a zarazem ciekawy świata,*
- ✓ *chętny do zdobywania wiedzy na dalszym etapie edukacji.*

2. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy liczy 23 oddziały. Łącznie do naszej szkoły uczęszcza 447 uczniów. Do świetlicy szkolnej przyjęto 106 uczniów, są to dzieci: pracujących rodziców, dzieci z rodzin niepełnych, wielodzietnych, wychowawczo zaniedbanych, dzieci z rodzin zastępczych, uczniowie dojeżdżający i dowożeni. Sytuacja materialna większości rodzin znajduje się na dość niskim poziomie, a dużą część uczniów opieką objął Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy. Diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole została opracowana w oparciu o: wyniki badania prowadzonego w okresie od 27 maja do 31 maja 2019 roku wśród losowo wybranych uczniów klas IV - VIII za pomocą kwestionariusza anonimowej ankiety, uzyskaną wiedzę uzupełniono obserwacją zachowań uczniów w czasie zajęć i przerw, zapisami w dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych, klasowych zeszytów spostrzeżeń, informacją nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych, informacjami z indywidualnych rozmów z uczniami, z rodzicami, informacjami z instytucji współpracujących ze szkołą, opiniami uczniów wyrażanych m.in. przez przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego. Diagnoza pokazała słabe i mocne strony sytuacji wychowawczej w szkole:

Słabe strony:

1. Najczęściej występującą agresją w szkole jest agresja słowna.
2. W szkole występują zachowania niewłaściwe jak: wyzywanie, obgadywanie, wyśmiewanie, popychanie, kopanie, groźby, szantażowanie, wandalizm, wyłudzenie pieniędzy.
3. Niewielka grupa uczniów nie doświadczyła osobiście niebezpiecznych sytuacji lub zachowań.
4. Uczniowie nie zawsze stosują się do określonych norm i zasad społecznych.
5. Uczniowie nie zawsze krytycznie potrafią ocenić swoje zachowanie.
6. Niewłaściwe zachowania zdarzają się na przerwach i lekcjach.

Mocne strony:

1. Większość uczniów w szkole czuje się bezpiecznie.
2. Uczniowie wiedzą, jakich zachowań oczekuje się od nich.
3. Większość uczniów przestrzega zasad zachowania podczas zajęć.
4. Uczniowie znają zasady bezpieczeństwa i właściwego zachowania.
5. Wiedzą, jakie konsekwencje ponosi się za niewłaściwe zachowanie.
6. Sprawy wychowawcze rozwiązywane są na bieżąco w porozumieniu z nauczycielami, pedagogiem szkolnym, dyrekcją.
7. W szkole funkcjonują dokumenty regulujące zachowania uczniów.
8. W szkole diagnozuje się zachowania uczniów i podejmuje działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych zachowań.
9. W szkole promuje się pożądane zachowania i postawy uczniów.

Wnioski i rekomendacje

1. Wylimitować lub zmniejszyć niebezpieczne sytuacje w miejscach wymienionych przez uczniów.
2. Podjąć działania zmierzające do ograniczenia przypadków przemocy słownej oraz zachęcające uczniów do pełnego informowania dorosłych o zaistniałych sytuacjach niosących zagrożenie.
3. Zwiększyć aktywność dyżurów w miejscach określonych jako niebezpieczne.
4. Jasno komunikować uczniom, jakich zachowań się od nich oczekuje.
5. Konsekwentnie reagować na niewłaściwe zachowania uczniów.
6. Stale przypominać o statutowych prawach i obowiązkach ucznia.
7. Dbać o propagowanie wśród uczniów zdrowych wzorców gospodarowania czasem, tak by znajdowali czas zarówno na naukę, jak i aktywne formy spędzania czasu wolnego.
8. Prowadząc działania profilaktyczne zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę sięgania przez młodzież po napoje alkoholowe, papierosy, również e-papierosy.
9. Rozważyć potrzebę organizacji w szkole zajęć dodatkowych ukierunkowanych na rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów.

Analizując zagrożenia wśród uczniów i ich rodzin uwzględniono również sytuację społeczno-gospodarczą. Wierzbica charakteryzuje się wysokim bezrobociem. Niesie to za sobą szereg negatywnych konsekwencji odnośnie realizacji podstawowych funkcji rodziny, częste migracje zarobkowe rodziców. W związku z tym wyróżniono następujące przyczyny problemów: bezrobocie, niskie uposażenie rodzin, niska samoocena dzieci i ich rodzin, brak kontaktu rodziców ze szkołą, problemy emocjonalne dzieci. Dlatego ważne jest skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców Wierzbicy, ponieważ żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli podstawowa instytucja profilaktyczna jaką są rodzice będzie dawała przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi. W prowadzeniu działań profilaktycznych tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, jak i te oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych. Odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców. Warto stwarzać młodym ludziom możliwość konstruktywnego spędzania czasu w grupie rówieśniczej, która będzie dostarczać pożądanego społecznie wzorców do naśladowania. Tylko w taki sposób może odbywać się kompleksowa działalność profilaktyczna, która może przynieść wymierne efekty.'

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

- poszanowanie wartości i godności ludzkiej,
- uczciwość, sprawiedliwość,
- prawdomówność; szczerść,
- rzetelność i odpowiedzialność,
- szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowych;
- wrażliwość na piękno przyrody ojczystej;
- przestrzeganie ogólnoludzkich normy i wartości religijnych;

- doskonalenie własnej osoby; wykształcenie i nauka,
- inicjatywa, aktywność na rzecz klasy i szkoły.

4. Model absolwenta

Absolwenta naszej szkoły charakteryzuje:

Odpowiedzialność, obowiązkowość, solidność

- a. zna swoje prawa i stara się podejmować obowiązki wynikające z roli ucznia w szkole i dziecka w rodzinie,
- b. jest systematycznie przygotowany do lekcji, na miarę swoich możliwości intelektualnych,
- c. umie podejmować odpowiedzialności za postępowanie własne i za swój udział w pracach grupy,
- d. rozumie motywy zachowań rówieśników i stara się na nie właściwie reagować,
- e. wie jak unikać zagrożeń,
- f. chętnie włącza się w życie klasy,
- g. jest wrażliwy - uczy się dostrzegać problemy innych i stara się pomagać w trudnych sytuacjach, szuka pomocy dla potrzebujących i nie przechodzi obok nich obojętnie,
- h. uczy się odpowiedzialności za własne słowa.

Samodzielność, zaradność, otwartość

- a. przejawia własną aktywność w podejmowaniu różnych zadań na terenie szkoły i domu,
- b. często pyta starszych, starając się zaspokoić własną ciekawość,
- c. podejmuje próby uporządkowania zdobytej wiedzy z różnych dziedzin życia,
- d. stara się planować swoje działania.

Uczciwość, prawość, prawdomówność

- a. rozpoznaje pozytywne normy zachowań w otoczeniu szkolnym oraz domowym i stosuje się do nich. Docenia znaczenie szczerości i prawdomówności. Umie przyznać się do zachowania nieuczciwego i gotów jest ponieść konsekwencje,
- b. rozumie, że nie wolno zaspokajać własnych potrzeb kosztem cudzych praw i interesów,
- c. szanuje własność swoją i cudzą.

Kulturalność, taktowność, tolerancyjność

- a. dba o swój wygląd i higienę osobistą,
- b. zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania obowiązującego w życiu codziennym i stosuje je,
- c. uczy się szacunku dla symboli narodowych i religijnych, rozumie, że są one ważne dla bliskich mu grup ludzi,
- d. uczy się szacunku dla innych ludzi, również odmiennych pod różnymi względami (np. niepełnosprawnych) i stara się ich nie urazić swoim zachowaniem,
- e. nie używa słów obelżywych i wulgarnych,
- f. potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach pozaszkolnych i pozadomowych (np. wycieczki, kino, teatr).

Krytyczność wobec siebie i innych, asertywność

- a. potrafi zachowanie własne i innych odnieść do systemu wartości obowiązujących nie tylko w społeczności lokalnej, ale też w naszym kręgu cywilizacyjnym,
- b. z pewnym dystansem podchodzi do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego, a zwłaszcza ze środków masowego przekazu, poddaje je krytycznej analizie,
- c. odróżnia w przekazach medialnych fikcję od świata realnego, opinię od faktów.

5. Cele ogólne programu

Celem niniejszego programu jest wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które będzie wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Celem programu jest również zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

6. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.
2. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.
3. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań.
4. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.
5. Profilaktyka zagrożeń i zachowań ryzykownych, w tym sięgania po dopalacze.
6. Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów.
7. Przyjazna adaptacja dziecka w klasie i szkole (kl. I i IV).
8. Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe (w oparciu o Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego).

7. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych:

Szkoła oraz poszczególni nauczyciele mają prowadzić działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień. 2. Promowanie postępów w nauce i zachowaniu – systemu oceniania jako środka do osiągnięcia celów wychowawczych. 3. Doskonalenie systemu diagnozy, terapii i profilaktyki pedagogicznej. 4. Współpraca ze specjalistami. 5. Współpraca z rodzicami / opiekunami. 6. Budowanie poczucia własnej wartości. 7. Wykorzystanie potencjału grupy do wspierania indywidualnego rozwoju ucznia. 8. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami. 9. Rozwijanie systemu pomocy materialnej i społecznej. 10. Tworzenie warunków doskonalenia sprawności i kondycji fizycznej. 11. Przygotowanie do zrozumienia 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualizacja programu nauczania, • bogata oferta zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych, • organizowanie konkursów, imprez i uroczystości szkolnych, projekty i programy, • prezentowanie prac i osiągnięć uczniów, • nagradzanie za dobre wyniki w nauce - różnorodne formy nagradzania uczniów, np. stypendium naukowe, książki, dyplomy, podziękowania, itp. • organizacja i prowadzenie zajęć uwzględniających indywidualne potrzeby uczniów, • współpraca z PPP, specjalistami, • zajęcia prowadzone przez organizacje współpracujące ze szkołą: • konsultacje dla rodziców, • współpraca z GOPS • zajęcia pozalekcyjne sportowe, lekcje wychowawcze, warsztaty, 	<p>wychowawcy, psycholog, pedagogzy, logopedzi,</p> <p>n-le prowadzący zajęcia WDŻ</p>	<p>Cały rok szkolny: zgodnie z planem pracy szkoły na rok szkolny 2019/2020; organizacji pomocy psych-ped.,</p>	

i akceptacji przemian okresu dojrzewania.	<ul style="list-style-type: none"> realizacja zajęć WDŻ 			
---	--	--	--	--

Ważną rolę w kształceniu i wychowaniu uczniów w szkole podstawowej odgrywa edukacja zdrowotna. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu: prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.				
1. Upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej;	Realizacja zadań w ramach projektu „Trzymaj formę”.	S. Goliński	cały rok szkolny	PSSE w Radomiu
2. Upowszechnianie w szkole programów z zakresu profilaktyki nikotynowej	„Nie pal przy mnie proszę” „Znajdź właściwe rozwiązanie”	pedagodzy	cały rok szkolny	
3. Organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia.	- organizacja żywienia w szkole zapewniającego ciepły i zgodny z normami żywieniowymi posiłek, - zapewnienie odpowiedniego asortymentu w sklepiku szkolnym,	R. Gorlicka-Krajewska, B. Motyka	cały rok szkolny	
4. Podejmowanie działań ograniczających spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukrów i barwników na rzecz konsumpcji wody w celu poprawy zdrowia dzieci i młodzieży.	-organizacja apeli i prelekcji o charakterze prozdrowotnym, - motywowanie do spożywania wody z poidełek zainstalowanych w szkole, właściwego korzystania z tych urządzeń.	Wychowawcy klas n-le wych. fizycznego		

Działania szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

W szkole są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań				
1. Budowanie systemu wartości – przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. 2. Rozwijanie umiejętności społecznych uczniów. 3. Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole. 4. Kształtowanie nawyków i odpowiednich zachowań w konkretnych sytuacjach. 5. Zapoznanie z prawami i	a) prowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym - kształtowanie postawy szacunku, empatii i tolerancji, b) rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej i rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu, c) podejmowanie działań grupowych i zespołowych na rzecz klasy, szkoły, organizacji i środowiska lokalnego, d) wdrażanie uczniów do samooceny i oceny koleżeńskiej, prezentowanie osiągnięć uczniów na	wychowawcy, psycholog, pedagodzy, n-le prowadzący zajęcia WDŻ.	cały rok szkolny	

<p>obowiązkami dziecka, ucznia, człowieka.</p> <p>6. Wdrażanie do respektowania zasad, regulaminów, poszanowania prawa.</p> <p>7. Integrowanie działań szkolnej społeczności - w tym zespołów klasowych.</p> <p>8. Wspieranie samorządności uczniów</p> <p>9. Stworzenie warunków bezpieczeństwa na terenie szkoły.</p> <p>10. Kształtowanie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa.</p> <p>11. Organizowanie czasu wolnego.</p> <p>12. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów.</p>	<p>forum szkoły i w środowisku lokalnym - wystawy, konkursy, prezentacje, przeglądy, występy w szkole i poza nią, e) organizowanie samopomocy uczniowskiej (np. pomoc w odrabianiu lekcji),</p> <p>f) organizowanie zajęć edukacyjnych na temat praw i obowiązków dziecka / ucznia – zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka, Statutem Szkoły, Fragmentami Konstytucji RP,</p> <p>g) organizowanie wyborów do samorządu uczniowskiego i samorządów klasowych,</p> <p>h) praca w samorządach klasowych - zachęcanie do działalności na rzecz klasy i szkoły,</p> <p>i) włączanie uczniów w realizację zadań i przedsięwzięć samorządu uczniowskiego,</p> <p>j) egzekwowanie przestrzegania zasad obowiązujących w szkole - wzmacnianie pozytywnych postaw,</p> <p>k) zapoznanie z obowiązującymi na terenie placówki zasadami zachowania, regulaminami i procedurami oraz konsekwencjami ich łamania.</p>	<p>wychowawcy, psycholog, pedagogzy,</p> <p>opiekunowie SU</p> <p>wychowawcy, psycholog, pedagogzy,</p>	<p>Zgodnie z planem działalności SU i samorząd. klasowych</p> <p>na bieżąco i według potrzeb</p>	
---	--	---	--	--

Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne.	terminy	uwagi
Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji.				
<p>1. Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej.</p> <p>2. Integrowanie społeczności uczniowskiej poprzez organizowanie obchodów świąt narodowych i innych uroczystości.</p> <p>3. Poznanie tradycji, historii szkoły i najbliższej okolicy.</p> <p>4. Udział uczniów w konkursach o tematyce historycznej kształtujących postawy patriotyczne i obywatelskie.</p> <p>5. Budowanie więzi ze wspólnotą lokalną, narodową, europejską.</p> <p>6. Aktywne włączanie się w lokalne i ogólnopolskie akcje społeczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie uroczystości szkolnych – obrzędowość szkolna, • organizacja Dnia Patrona, • współpraca z rodzicami i przedstawicielami środowiska lokalnego w organizowaniu przedsięwzięć szkolnych, • udział w akcjach o charakterze patriotycznym, obywatelskim i charytatywnym, • przygotowywanie uczniów do konkursów i reprezentowania szkoły, • organizowanie wycieczek: historycznych, krajoznawczych, muzealnych, turnieje, konkursy, • warsztaty i lekcje kształtujące 	<p>wychowawcy</p> <p>n-le języka j. polskiego n-le edukacji wczesnoszkolnej</p> <p>L. Dulias I. Nogaj</p> <p>wychowawcy nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy, pedagogzy,</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>XI 2019</p> <p>XI 2019 V 2020</p> <p>na bieżąco cały rok szkolny</p>	

7. Wychowanie w duchu tolerancji.	postawę tolerancji.	psycholog		
-----------------------------------	---------------------	-----------	--	--

Działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, charakteryzujących się nieprzebraniem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne.	terminy	uwagi
Profilaktyka zagrożeń i zachowań ryzykownych.				
1. Upowszechnianie i realizacja w szkole programów z zakresu profilaktyki uzależnień.	Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach i przedmiotach.	pedagogy, psycholog, nauczyciele		
2. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych	Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej Organizacja i udział uczniów w konkursach wiedzy o substancjach psychoaktywnych i AIDS	terapeuci ds. uzależnień, trenerzy z zewnętrznych instytucji szkoleniowych:		
3. Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniami. Diagnoza zagrożenia środowiska szkolnego uzależnieniami	Informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień. Zwalczanie mitów na temat uzależnień. Szkolenia profilaktyczne dla rodziców.	A. Świdzikowska E. Sodel	Szkolne tygodnie profilakt.	
4. Kształtowanie właściwych postaw wobec środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych tzw. dopalaczy.	- Nauka sztuki odmawiania - Wzajemne wspieranie - Werbalizację potrzeb - szkolenia, warsztaty dla uczniów	koordynator Anna Różycka		
5. Kształtowanie asertywnych postaw wobec środków uzależniających.	Przestrzeganie zakazu zażywania środków uzależniających i palenia papierosów w szkole.	dyżurujący nauczyciele		
6. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły	Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą. Zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole.	pedagogy, psycholog, wychowawcy wszystkich klas		
7. Nabywanie wiedzy na temat zachowań agresywnych, przemocy psychicznej, zachowań dyskryminacyjnych, o bezpiecznych zachowaniach korzystania z portali społecznościowych, metodach przeciwdziałania cyberprzemocy oraz zdobywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	Spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich, omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych. Organizacja warsztatów dla uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu cyberprzemocy.	zespół wychowawczy pedagogy, psycholog, wychowawcy wszystkich klas		

**Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania
w grupie społecznej klasowej i szkolnej.**

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Przyjazna adaptacja dziecka w szkole.				
1. Wsparcie dziecka oraz jego rodziny w nowej sytuacji.	-Częste rozmowy z rodzicami i uczniami -Zorganizowanie spotkania z pedagogiem i psychologiem -Dominacja na lekcjach w tym okresie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych	pedagodzy, psycholog, wychowawcy wszystkich klas	od 01.IX 2019	
2. Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi. Stworzenie dzieciom poczucia bezpieczeństwa.	-Żywy i opiekuńczy stosunek nauczyciela do uczniów wszystkich razem i każdego z osobna. -Otoczenie pierwszoklasistów specjalną troską i uwagą w czasie przerw międzylekcyjnych		wychowawcy klas I	od IX 2019 w miarę potrzeb
3. Wyrabianie u uczniów poczucia obowiązku i odpowiedzialności	-Wycieczka po szkole: zapoznanie ze szkolnymi pomieszczeniami: klasy, sekretariat, gabinety dyrektora i wicedyrektora, biblioteka, świetlica, sala gimnastyczna, gabinet pielęgniarki	wychowawcy klas IV		
4. Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole	-Uwrażliwianie uczniów klas starszych na potrzebę zapewniania bezpieczeństwa uczniom klas I			
5. Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych podjęciem nauki na II etapie edukacji.	- Wprowadzenie oraz systematyczne i cierpliwe przypominanie uczniom obowiązujących w szkole i na lekcjach reguł i zasad.			
6. Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z powrotem dziecka z zagranicy i podjęciem nauki w polskim systemie edukacji.	- zajęcia integracyjne dla klas I, - zajęcia integracyjne dla klas IV, - zajęcia integracyjne w klasach gdzie nowymi uczniami są koledzy i koleżanki, oraz uczniowie, którzy powrócili z zagranicy.	pedagodzy, psycholog,	IX –X 2019	

Zadaniem szkoły jest wprowadzenie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych oraz wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru tekstów kultury. Zadaniem szkoły jest również rozbudzenie u uczniów zamiłowania do czytania. Szkoła zatem podejmuje działania sprzyjające zwiększeniu aktywności czytelniczej uczniów. Kształtuje postawę dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika, przygotowanego do otwartego dialogu z dziełem literackim.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Kształtowanie świadomości czytelniczej u uczniów.				
1. Popularyzacja książek i czasopism dla dzieci i młodzieży	-Gabloty szkolne prezentujące wiadomości dotyczące autorów i treści książek /lektur, - spotkania autorskie /Biblioteka Publiczna, GOK/, - konkursy czytelnicze, zajęcia z	nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy klas	cały rok	

<p>2. Kształcenie umiejętności korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek.</p> <p>3. Kształcenie umiejętności korzystania z informacji zawartych w czasopiśmie dziecięcych i młodzieżowych</p>	<p>wychowawcą, inscenizacje</p> <p>- Dzień Postaci Bajkowych w ramach obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich</p> <p>- konkursy recytatorskie, wybór lektur,</p> <p>- bieżące informowanie rodziców o ilości przeczytanych przez dzieci książek</p> <p>- Uczniowski Aktyw biblioteczny- włączanie uczniów do pracy biblioteki</p> <p>- prowadzenie lekcji bibliotecznych w kl. I-VIII mających na celu propagowania czytania książek, zapoznanie z regulaminem czytelnicy</p> <p>- pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych</p> <p>- pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku</p> <p>- lekcje biblioteczne poświęcone czasopiśmom jako cennych źródeł informacji</p> <p>- tworzenie gazetki szkolnej</p>	<p>R. Gorlicka-Krajewska, M. Kucharczyk M. Nowak, D. Kamienik,</p> <p>n-le poloniści</p> <p>nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy klas</p>	<p>IV 2020</p> <p>cały rok szkolny</p>	
---	---	--	--	--

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. Uczeń przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny i ma plany na przyszłość.

zadanie	sposób realizacji	osoby odpowiedzialne	terminy	uwagi
Orientacja i doradztwo zawodowe				
<p>1. Preorientacja zawodowa w klasach I – III szkoły podstawowej:</p> <p>a. wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy,</p> <p>b. rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji</p> <p>c. stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji</p> <p>d. wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka</p> <p>e. poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, zdolności, umiejętności</p> <p>2. Orientacja zawodowa w klasach IV -VI szkoły podstawowej:</p> <p>a. poznawanie własnych zasobów</p> <p>b. zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy</p> <p>c. kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów</p>	<p>1. Organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów.</p> <p>2. Wizyty w miejscach pracy przedstawicieli różnych zawodów.</p> <p>3. Konkursy plastyczne, zagadki wiedzy.</p> <p>4. Zajęcia grupowe poświęcone różnym profesjom, z wykorzystaniem tematycznych opowiadań i wierszy.</p> <p>1. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego, pedagoga, psychologa</p> <p>2. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł</p>	<p>Pedagogzy,</p> <p>Psycholog,</p> <p>nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy klas</p> <p>pedagogzy, psycholog, wychowawcy wszystkich klas</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>I.2020</p> <p>Cały rok szkolny</p>	

<p>wobec pracy i edukacji</p> <p>d. stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.</p> <p>3. Doradztwo zawodowe w klasach VII i VIII szkoły podstawowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery, - podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów - wyposażenie w informację na temat rynku pracy i systemu edukacji - podnoszenie świadomości uczniów w braniu odpowiedzialności za indywidualny rozwój osobisty - motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu - rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania - kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron - rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie - wyrabianie szacunku dla samego siebie, - poznanie możliwych form zatrudnienia, - poznanie lokalnego rynku pracy - poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego, - poznanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych, - pogłębienie wiedzy na temat różnorodności zawodów - pogłębienie wiedzy uczniów na temat możliwości, zdolności, umiejętności, cech osobowości oraz indywidualnych ograniczeń (stan zdrowia) - kreowanie proaktywnych postaw ucznia we współczesnym świecie. 	<p>dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom 4. Prowadzenie grupowych zajęć, warsztatów aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej 5. Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych 6. Współpraca z instytucjami wspierającymi centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, szkoły ponadpodstawowe itp. 7. Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły <p>Formy pracy adresowane do uczniów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety) 2. Zajęcia grupowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych 3. Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem 4. Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach 5. Udzielanie indywidualnych porad uczniom 6. Spotkania z przedstawicielami szkół programowo wyższych (prezentacje szkół) 	<p>Pedagodzy,</p> <p>Psycholog,</p> <p>nauczyciele bibliotekarze,</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>doradca zawodowy</p>	<p>III-V. 2020</p>	
--	---	--	--------------------	--

8. Spodziewane efekty działalności wychowawczo-profilaktycznej

- *Uczeń umie okazać sympatię i przyjaźń, jest otwarty i życzliwy,*
- *Uczeń ma poczucie własnej wartości,*
- *Uczeń jest dobrym kolegą,*
- *Uczeń zna symbole narodowe i regionalne, wie jak się wobec nich zachować,*
- *Uczeń potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,*
- *Uczeń samodzielnie dokonuje oceny i samooceny,*
- *Uczeń umie obdarzyć innych zaufaniem,*
- *Uczeń rozpoznaje postawy negatywne społecznie i nie akceptuje ich,*
- *Uczeń włącza się w prace samorządu klasowego i szkolnego,*
- *Uczeń bierze aktywny udział w uroczystościach szkolnych,*
- *Zna zagrożenia dla swojego zdrowia i potrafi ustrzec się przed uzależnieniami,*
- *Przestrzega zasad bezpieczeństwa własnego i innych,*

- *Dbą o czystość i schludny wygląd,*
- *Dbą o najbliższe środowisko i chce pracować na jego rzecz,*
- *Zdaje sobie sprawę z użyteczności kształcenia.*

Dyrektor szkoły na bieżąco nadzoruje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły oraz warunków do jego realizacji poprzez:

- *wspieranie samorządności i samodzielności uczniów,*
- *wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym,*
- *zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia procesu dydaktyczno-wychowawczego,*
- *tworzenie warunków do kultywowania tradycji i kultury,*
- *umożliwienie działania na terenie szkoły wolontariatu, stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych i innych organizacji wspierających proces wychowania.*

9. Opis rytuału szkolnego stałych uroczystości szkolnych o charakterze wychowawczym i kulturalnym.

W Publicznej Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Wierzbicy odbywa się systematycznie wiele uroczystości i imprez będących wynikiem oczekiwań wszystkich zainteresowanych stron - uczniów, nauczycieli, dyrekcji, rodziców i środowiska pozaszkolnego.

W czasie podniosłych uroczystości szkolnych następuje wprowadzenie Sztandaru Szkoły, uczniowie śpiewają hymn państwowy. Do obowiązków społeczności szkolnej należy godne zachowanie się w czasie wprowadzania sztandaru i śpiewu czy wysłuchiwanie hymnu oraz podkreślenie uroczystym strojem szkolnym, świąt państwowych oraz szkolnych.

Szczegółowy harmonogram uroczystości szkolnych zawiera koncepcja pracy szkoły (plan pracy szkoły) na rok szkolny 2019/2020. Koncepcja pracy szkoły jest dokumentem opracowanym przy współpracy i współudziale nauczycieli, rodziców i uczniów.

10. Monitoring i ewaluacja

Monitoring realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego prowadzony będzie na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych, pedagogów, psychologa. Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań uczniów, ich aktywność, dyskusje z uczniami i z rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, wywiady z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebranych podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania opiekunów kółek i przewodniczących zespołów działających na terenie szkoły, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców) obserwacja i ocena zachowań. Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawczy. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.